

DANSK LAKSEFOND

Lakselus i Skjern Å

Nils Mogensen Svalebøg har skrevet følgende artikel til Dansk Laksefonds hjemmeside

Vildlaksene i Skjern Å er hårdere ramt af lakselus, end det før har været tilfældet. Der er elfisket laks som havde over 100 lakselus på sig i Skjern Å.

Fiskemester Søren Larsen på Danmarks Center for Vildlaks er bekymret over udviklingen. Prøver af lakselus fra opgangslaks i Skjern Å er sendt til Københavns Universitet, der vil undersøge lusene, og forsøge at blive klogere på problematikkerne. Lakselus er en alvorlig trussel for de atlantiske vildlaks. De norske elve er allerede hårdt ramt, nogle elve er lukkede for fiskeri, og i 60 norske elve er vildlaksestammerne helt forsvundet.

Professor, Frank Nilsen fra Universitetet i Bergen sagde for nyligt i et foredrag på Hardangerfjordseminaret, at norske lakselus kan ende på Canadas østkyst. Meget tyder nemlig på, at norske vildlaks kan slæbe lakselus fra norske laksebrug med ud på opvækstpladserne i Nordatlanten. Her spreder lakselus eller larver sig siden til laks fra andre landes laksestammer.

Professor, Frank Nielsen fra Universitetet i Bergen siger, at det endnu ikke er videnskabelig bevist, at norske lakselus smitter canadiske laks i opvækstområderne i Nordatlanten, men at påstanden bygger på lakselusenes biologi.

- På samme måde kan lakselus som kommer med de norske vildlaks ud i Norskehavet smitte laks fra andre dele af Europa, siger professor, Frank Nielsen og fortsætter.
- I hvor stor grad dette sker ved man ikke, men en indikation på, at man har en sammenblanding af lus ude i Norskehavet, ser man når man studerer populationsgenetikken for lakselus. Den er ens i hele Nordatlanten. (Man kan ikke skille dem ved at bruge neutrale genetiske markører).

Larver fra lakselus kan også spredes vidt omkring med havstrømmene. Professor, Frank Nielsen siger:

- Hvor langt larver fra lakselus kan drive med strømmen er afhængigt af vandtemperaturen. Ved 10 grader celsius kan luselarver overleve ca. 14 dage som fritlevende, ved 6 grader celsius ca. 30 dage. Hvor langt luselarverne kommer på den tiden er helt afhængigt af strømrretning og strømhastighed.

Fem lakselus er nok til at slå en lakseunge / smolt ihjel. Men også voksne laks rammes hårdt af lakselusene, som lever af laksens blod. I et større antal, æder de laksene op og medfører sygdom og ved hundredvis af lus på en laks, døden.

Se denne video om truslen fra havlus. Det er på Skotsk-engelsk - men hold ud, til i ser en grædende nordmand fortælle om udviklingen i laksebestanden i hans lokale elv.

<http://www.youtube.com/watch?v=kuw6CTqCDZs>

Her er noget af det bedste man kan se om laksens livscyklus. Her er også lidt om lus og hvordan undslupne laks blander sig med den naturlige bestand – og hvilken indflydelse det kan have.

<http://www.nrk.no/nett-tv/klipp/782684/>

Hvad er havlus / lakselus – læs det her: <http://www.ulnits.dk/biologi/havlus.htm>